

Sayı : 3676
Tarih : 28.12.2023

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

28 Aralık 2011 tarihinde Türk Silahlı Kuvvetlerine ait F-16 savaş uçaklarının bombardımanı sonucu Şırnak'ın Uludere ilçesinde 19'u çocuk olmak üzere 34 yurttaş yaşamını yitirdi. "Roboski Katliamı" olarak anılan hava harekâtından sonra dönemin iktidar temsilcileri her fırsatta olayın üstünün örtülmeyeceğini, ne pahasına olursa olsun katliamın aydınlatılacağını ve sorumluların yargılanacağını sözünü vermişlerdir. Aradan 12 yıl geçmesine rağmen katliamı gerçekleştiren sorumluların yargılanması konusunda da herhangi bir adım atılmadı.

Türkiye'de toplumsal barışın sağlanması ve adaletin tesis edilmesi; toplumsal travmalarla yüzleşmek, yaşanan katliamların tüm boyutlarıyla açığa çıkarılarak sorumluların adalet karşısında hesap vermesini sağlamakla mümkündür. Bu nedenlerle Roboski Katliamı ile yüzleşilmesi, tüm boyutları ile araştırılması, katliamda sorumluluğu bulunan sivil-asker tüm yetkililerin ortaya çıkarılarak adaletin sağlanması adına Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis araştırması açılması için gereğini arz ve teklif ederiz.

Ayşegül DOĞAN

Şırnak Milletvekili

Mehmet Zeki İRMEZ

Şırnak Milletvekili

Nevroz UYSAL ASLAN

Şırnak Milletvekili

GEREKÇE ÖZETİ

Roboski katliamının üzerinden 12 yıl geçmesine rağmen yaşamını yitirenlerin aileleri ve halkın adalet talebi yok sayılmıştır. Cezasızlık politikası ile sorumluları korunan bu katliama ilişkin birçok araştırma önergesi verilmesine rağmen verilen önergelerin bir kısmı “katliam” sözcüğünün “kaba ve yaralayıcı” bulunduğu gerekçesi ile Meclis Başkanlığı tarafından geri gönderilmiştir. “Kaba ve yaralayıcı” bulmak 19’u çocuk olmak üzere 34 yurttaşın katledildiği gerçeğini değiştirmemektedir. Başkaca nasıl tarif edileceğini bilmediğimiz olay karşısında toplum, 12 yıldır Meclis Başkanlığı’nın ve Meclis’in bir an önce toplumsal adaleti ve barışı sağlamasını beklemektedir.

Katliamın ilk günlerinde dönemin Başbakanı Recep Tayyip Erdoğan, savaş uçakları tarafından gerçekleştirilen bu katliamın *“Ankara’nın dehlizlerinde kaybolmayacağını”* ne pahasına olursa olsun aydınlatılacağını ifade etmiştir. Ancak saldırıdan beş ay sonra dönemin başbakanı bu kez *“... Bizim Silahlı Kuvvetleri’miz bu görevi samimi bir şekilde yapmıştır. Hata da olabilir.”* şeklinde bir açıklama yapmıştır.

34 insanın ölümünün “hata” olarak görülmesi bir yana en ufak bir hata karşısında beklenen bağışlanma ve özür dileme bu katliam karşısında dilenmemiştir.

Olaydan sonra soruşturmalar açılrsa da tam da bu nedenle hiçbir sonuç alınamamıştır. TBMM bünyesinde kurulan Uludere Alt Komisyonu ise katliamı aydınlatmak, sorumluları açığa çıkarmak yerine adeta Roboski katliamında yaşamını yitirenleri ve Roboski halkını suçlar bir rapor ortaya koymuştur.

Bu nedenle kurulacak yeni bir Araştırma Komisyonu’nun, hakikatleri ortaya çıkarması, katliam emrini veren ve uygulayan askeri- sivil tüm sorumluları tespit etmesi ve bu sorumluların yargı önüne çıkarılmalarını sağlaması elzemdir. Ayrıca kurulacak komisyonun; Türkiye’de kalıcı, adil ve onarıcı bir adalet anlayışının yerleşmesine zemin hazırlayacağı gibi, benzer katliamların yaşanmasında da önleyici bir işlev göreceği tartışmasızdır.

GEREKÇE

Roboski katliamı hakkında, 23 Mayıs 2012 tarihinde dönemin İçişleri Bakanı İdris Naim Şahin, bombardımanın emrini, Ankara'da Hava Kuvvetleri'nde görüntüleri analiz eden komutanların verdiğini açıklamış; 5 Ağustos 2012 tarihinde ise Diyarbakır Cumhuriyet Savcılığı, Wall Street Journal'ın önceki tarihlerde yayınladığı Predatör'lerin de olaydan önce görüntü aldığını ve görüntülerde köylülerin seçildiği haberini doğrulamıştır. Ayrıca katliamın yapıldığı 28 Aralık 2011'de Milli Güvenlik Kurulu'nun toplanmış olması, MİT'in katliamdan önce Genel Kurmay'ı bilgilendirmiş olması, olayın emir komuta zinciri içerisinde olduğunun ve planlı bir şekilde gerçekleştirildiğini göstermektedir.

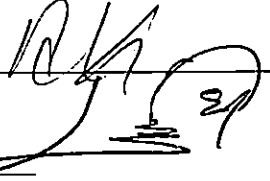
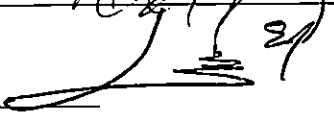
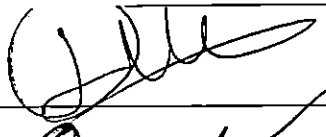
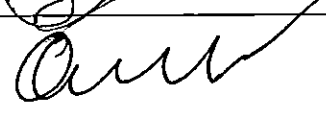
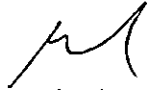
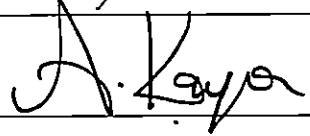
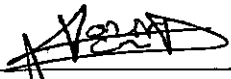
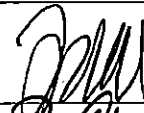
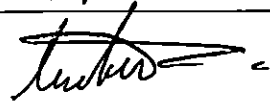
11 Haziran 2013'te Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı, Roboski katliamıyla ilgili soruşturma dosyasında kendisinin yetkili ve görevli olmadığına karar vererek dosyayı Genelkurmay Askeri Savcılığı'na yollamıştır. Akabinde, 7 Ocak 2014'te, Roboski'de 34 sivilin bombalanarak öldürülmesi ile ilgili olarak Genelkurmay Askeri Savcılığı 'takipsizlik' kararı vermiştir. Gerekçede "TSK personeli TBMM ve Bakanlar Kurulu kararları çerçevesinde, Genelkurmay'ın onayıyla hareket etmiştir" ifadesi yer almıştır.

Ancak, Eylül 2015 tarihinde soruşmanın etkin yürütülmesini engellendiğini de gösteren birtakım belgeler basına sızmıştır. 20.09.2015 tarihli Kemal Göktaş'ın Cumhuriyet gazetesindeki haberine göre, MİT'in, Roboski katliamından önce Genelkurmay'a gönderdiği istihbarattan Roboski soruşturmasını yürüten Diyarbakır Başsavcılığına bahsetmediği iddia edilmiştir. Bu bilgilerin ortaya çıkmasının ardından Diyarbakır Başsavcılığı MİT'e bir yazı yazarak "Gerçeğe aykırı bilgi verilmesinin sebebi nedir? Gerçeğe aykırı bilgi veren görevliler kimdir? Gerçeğe aykırı bilgi verilmesi yönünde kim tarafından talimat verilmiştir" diye sorduğu ve gerçeğe aykırı bilgi veren görevlilerin kimlik bilgilerinin gönderilmesini istediği haberde geçen bilgiler arasında yer almıştır.

Bugüne kadar ortaya dökülen bilgi ve belgelere, yapılan tüm açıklamalara rağmen cezasızlık politikası yürütülen dosyada hiçbir sorumlu bugüne kadar yargı karşısında hesap vermemiş, halktan ve yakınlarını kaybedenlerden bağışlanma/özür dahi dilenmemiştir.

Cenazelerin katır sirtında taşındığı Roboski Katliamı'nın aydınlatıl(a)maması ve cezasız bırakılması, 29 Mayıs 2016 tarihinde ve aynı bölgede bu kez de Gülyazı Karakolu'ndan obüs atışları sonucu 2 sivilin daha yaşamını yitirmesine ve aynı sonla karşılaşmasına neden olmuştur.

Toplumsal uzlaşının, vicdanın ve hukuk devletinin bir gereği olarak da Roboski katliamının daha fazla zaman kaybedilmeksizin aydınlatılması gerekmektedir. Türkiye yakın siyasi tarihinin katliamlarından biri olan ve ülkenin büyük bir kesiminde toplumsal ve vicdani infiale neden olan Roboski katliamının şeffaf ve tarafsız bir şekilde araştırılması aynı zamanda benzeri nitelikteki uygulamaların/katliamların önüne geçilmesi açısından da son derece önemli tarihi bir adım olacaktır. Bu bağlamda Roboski'de katledilen yurttaşların faillerinin bulunması, ailelerin yaşadıkları mağduriyetin giderilmesi ve katliamın tüm boyutlarıyla araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla hakikatleri açığa çıkarmaya niyetli bir Meclis Araştırma Komisyonu kurulmasını ivedilikle talep etmekteyiz.

1	AYTEN KORDU	TUNCELİ	
2	SERHAT EREN	DİYARBAKIR	
-			
4	DİLAN KUNT AYAN	ŞANLIURFA	
5	GÜLCAN KAÇMAZ SAYYİĞİT	VAN	
7	ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU	KOCAELİ	
8	ADALET KAYA	DİYARBAKIR	
9	VEZİR COŞKUN PARLAK	HAKKARİ	
10	ALİ BOZAN	MERSİN	
11	KAMURAN TANHAN	MARDİN	
12	GÜLDEREN VARLI	VAN	
13	BERİTAN GÜNEŞ ALTIN	MARDİN	
14	YILMAZ HUN	İĞDIR	
15	ZEYNEP ODUNCU	BATMAN	
16	HÜSEYİN OLAN	BİTLİS	
17	ÖZNUR BARTİN	HAKKARİ	
18	SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ	SİİRT	
19	GEORGE ASLAN	MARDİN	